

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра економіки підприємства

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ДЕРЖАВНА ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА»

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
назва освітньої програми	Державна служба
статус	вибіркова

Краматорськ
ДДМА
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Державна та національна безпека» підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем (спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування, освітня програма «Державна служба»).

Розробники:

_____ К.Є. Мойсеєнко, канд. екон. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства, протокол № 13 від 27.08.2019 р.

Завідувач кафедри:

_____ Н.Ю. Рекова, д-р екон. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту протокол № 1-08/19 від 28.08.2019 р.

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

За оцінками більшості аналітиків і експертів в останнє десятиріччя різко зросли загрози міжнародній та національній безпеці, які обумовлені зростанням імовірності появи нових ядерних країн, жорстким суперництвом за перерозподіл сфер впливу, передусім в енергетичному секторі світового господарства, все більш неоднозначним впливом процесів глобалізації на розвиток різних країн та все більш очевидною схильністю до застосування силових методів при реалізації національних інтересів.

Навчальна дисципліна «Державна та національна безпека» побудована на ідеології системного вивчення комплексної проблеми забезпечення національної безпеки і має за мету перейти від теоретичних підвалин загальної теорії національної безпеки до її застосування в практичній державно-управлінській діяльності фахівцями, діяльність яких пов'язана з експертно-аналітичною, консультативно-дорадчою та організаційно-розпорядчою діяльністю у сфері міжнародної та національної безпеки.

Мета дисципліни – формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей в сфері вивчення і пояснення принципів та механізмів державного регулювання економічної діяльності, зокрема його впливу на соціальні відносини суб'єктів господарювання та відображення теоретичних аспектів побудови механізму національної безпеки, а також набуття навичок застосування цих компетентностей у професійній діяльності.

Завдання дисципліни:

- опанування термінологічного апарату регулювання економіко-соціальних процесів з позицій економічного змісту та нормативно-правового визначення;
- набуття навичок співвіднесення змісту теоретико-методологічних аспектів моделювання та прогнозування економічних процесів з регулятивними вимогами до розробки на цій основі плану і процедур господарської та адміністративної діяльності;
- формування навичок професійної комунікації й аргументованого дискутування з питань державного регулювання національної економіки, пояснення змісту відповідної проблематики в колі фахівців та нефахівців;
- формування навичок самостійного аналізу фактологічного матеріалу, критичного осмислення точок зору на особливості застосування теоретичних моделей економічних та соціальних процесів національної безпеки;
- забезпечення вміння узагальнювати та деталізувати окремі факти, явища, механізми, тенденції у державному регулюванні економіки, та робити прогнози щодо їх розвитку.

1.2. Передумови для вивчення дисципліни: складання фахового вступного випробування або вивчення дисциплін «Основи економічної теорії», «Сучасні економічні теорії».

1.3. Мова викладання: українська

1.4. Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

Загальний обсяг становить 120 годин / 4,0 кредитів, в т.ч.:

- денна форма навчання: лекції – 15 годин, практичні (семінарські) – 15 годин, самостійна робота студентів – 90 годин;
- заочна форма навчання: лекції – 4 години, практичні (семінарські) – 4 години, самостійна робота студентів – 112 годин.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Здатність ідентифікувати складові системи професійних етичних цінностей та установок, правових норм і використовувати їх в конкретних професійних ситуаціях, оцінювати власні дії; дискутувати щодо новітніх вимог до поведінки державного службовця в ході історичного процесу та з огляду на особливості внутрішньої структури суспільства

ПРН4. Здатність продемонструвати зміст теоретичних концепцій та правового визначення змісту поняття «державна служба в Україні»; концептуальні засади правового статусу державного службовця; конституційні основи побудови системи органів державної влади і місцевого самоврядування; основні етапи проходження державної служби в Україні; вміння використовувати отримані знання щодо державної служби в Україні на практиці; користуватися здобутими навичками у сфері взаємовідносин громадян, їх об'єднань із органами та посадовими особами публічної влади, а також щодо провадження та процедури розгляду питань в державних органах та органах місцевого самоврядування; аналізувати та коментувати нормативно-правові акти, які регламентують статус державного службовця, функціонування інститутів держави, організацію та діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування

ПРН15. Здатність продемонструвати розуміння передумов, принципів та механізмів забезпечення державної та національної безпеки.

Студенти, вивчаючи навчальну дисципліну «Державна та національна безпека» набувають вмінь і навиків використовувати систему знань про системні аспекти основ національної безпеки, концепт державного управління національною безпекою, організаційно-правові та інституційні засади розробки державної політики національної безпеки та механізми її впровадження, розробку та оцінку варіантів стратегії національної безпеки у контексті ризиків їх реалізації.

В узагальненому вигляді їх можна навести наступним чином:

у когнітивній сфері:

студент здатний продемонструвати знання і розуміння сутності, особливостей та завдань теоретичного опанування основ державної та національної безпеки;

студент здатний продемонструвати знання і розуміння змісту, класифікувати види та ідентифікувати особливості концептуальних підходів в аналізі економіко-соціальних процесів щодо забезпечення національної та державної безпеки;

студент здатний розуміти сутність та механізми реалізації стратегій національної безпеки за окремими напрямками;

в афективній сфері:

студент здатний критично осмислювати лекційний та позалекційний навчальний матеріал; аргументувати на основі теоретичного матеріалу і нормативно-правових документів власну позицію щодо особливостей стратегічного управління у сфері національної безпеки; оцінювати особливості механізмів реалізації стратегії національної та державної безпеки за напрямками;

студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем в процесі обговорення проблемних моментів на лекційних та практичних заняттях, при виконанні і захисті індивідуальних завдань; ініціювати і брати участь у дискусії з питань навчальної дисципліни, розділяти цінності колективної та наукової етики та академічної доброчесності;

у психомоторній сфері:

студент здатний самостійно аналізувати і оцінювати теоретичні підходи та нормативні вимоги щодо формування стратегій національної та державної безпеки й механізмів їх реалізації;

студент здатний слідувати прийнятим методичним підходам до розрахунку рівня безпеки в окремих сферах;

контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та коригувати (за допомогою викладача) ці зусилля для ліквідації пробілів у засвоєнні навчального матеріалу або формуванні навичок;

самостійно здійснювати пошук, систематизацію, викладення літературного матеріалу та нормативно-правових джерел, розробляти варіанти рішень щодо моделювання стратегій національної безпеки, економічних та соціальних процесів з урахуванням регулятивних вимог та звітувати про виконання індивідуальних розрахункових завдань.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за темами представлені нижче:

Тема	Зміст програмного результату навчання
1	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розуміти підходи до визначення поняття феномену безпеки; • студент здатний продемонструвати розуміння змістових відмінностей у поняттях «державна безпека» та «національна безпека»; • студент здатний продемонструвати розуміння основних теоретичних

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<p>підходів та історичних доктрин у формуванні національної та державної безпеки; <i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний оцінити переваги та недоліки основних теоретичних підходів та історичних доктрин у формуванні національної та державної безпеки; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний відокремлювати принципи вивчення безпеки національної безпеки; • студент здатний ідентифікувати загрози національній та державній безпеці України за сучасних умов, і ретро- і перспективі; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріал; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки
2	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання стосовно визначення системних аспектів основ національної безпеки; розуміти поняття «національні інтереси», склад національних та державних інтересів • студент здатний розуміти структуру та завдання системи забезпечення національної безпеки; • студент здатний назвати та пояснити зміст принципів створення системи забезпечення національної безпеки; принципів функціонування системи забезпечення національної безпеки; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний оцінити характер забезпечення безпеки і аргументувати власну позицію; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розмежовувати суспільну систему на складові частини (підсистеми) і окреслювати зв'язки між ними; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу;
3	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння змісту напрямів забезпечення безпеки: державно-політичний аспект; соціально-економічний аспект; соціальна безпека громадян; національно-культурний аспект; екологічний аспект; інформаційний аспект; військовий аспект; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний ідентифікувати загрози та навести аргументи на користь їхньої значущості за кожним напрямом забезпечення національної та державної безпеки; • студент здатний оцінити зміст загроз та стан безпеки за кожним напрямом забезпечення національної та державної безпеки; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-

Тема	Зміст програмного результату навчання
	цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки
4	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розуміти концепт державного управління національною безпекою; • студент здатний розуміти рівні управління безпекою в сучасному світі та їх функціональне призначення, а також переваги та недоліки; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний оцінити виклики для політичного, економічного та військового буття держав та націй за умов сьогодення; • студент здатний оцінити вплив глобальних та регіональних процесів на рівень безпеки за напрямками; • студент здатний оцінити можливий вплив концептів «особа понад усе», «суспільство понад усе»; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний використовувати методику прогнозування інтегральної могутності держави; • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу
5	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити зміст та напрями реалізації державної політики національної безпеки та політики державної безпеки, а також різницю між ними в категоріях цілей та засобів; • студент здатний продемонструвати знання засобів гарантії ефективного забезпечення національної безпеки; • студент здатний ідентифікувати розподіл цілей та засобів забезпечення національної та державної безпеки за рівнями і сферами суспільного управління; • студент здатний пояснити зміст державної політики безпеки в Україні за основними напрямками; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний оцінити роль державної та недержавної складової у забезпечення національної безпеки; • студент здатний ідентифікувати суперечливість інтересів держави, суспільства, громади та індивіда у питання забезпечення державної та національної безпеки; • студент здатний оцінити дієвість державної політики національної безпеки в Україні за основними напрямками <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки
6	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний ідентифікувати основних суб'єктів реалізації державної політики національної безпеки та визначити їх функції

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити вплив інститутів громадянського суспільства на політику національної безпеки; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні державної політики щодо подолання корупції, соціальної та економічної безпеки; • студент здатний навести аргументи на користь оціночної позиції щодо фактичної діяльності основних суб'єктів забезпечення національної та державної безпеки; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки
7	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння концептуальних засад стратегічного планування забезпечення національної безпеки; • студент здатний пояснити різницю між поняттями стратегічного планування і управління, розуміти склад механізмів реалізації обох; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні концепції безпеки, вміти дискутувати стосовно наслідків її використання; • студент здатний брати участь в обговоренні умов виживання; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний застосовувати на практиці класифікацію стратегій національної безпеки задля здійснення процесу контролю;
8	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння основ розробки стратегій з питань забезпечення національної безпеки за кожним напрямом в контексті національної безпеки України • студент здатний навести поняття ієрархії національних інтересів за сучасних умов в Україні • студент здатний продемонструвати знання стосовно оцінки варіантів стратегії у контексті ризиків її реалізації; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні підходів, складання, узгодження та затвердження стратегій; • студент здатний обговорювати сфери застосування та недоліки стратегій; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки; • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Загальні засади державної та національної безпеки						
1.	Теоретико-методологічні основи забезпечення безпеки	15	2 / 2	2		11 / 13
2.	Системні аспекти основ державної та національної безпеки	15	2 / 2	2		11 / 13
3.	Напрями забезпечення державної та національної безпеки	15	2 / 2	2		11 / 13
4.	Концепт державного управління національною безпекою	15	2	2 / 2		11 / 13
Змістовий модуль 2 Механізми реалізації політики державної та національної безпеки						
5.	Державна політика забезпечення національної безпеки	15	2 / 2	2		11 / 13
6.	Організаційно-правові та інституційні засади розробки державної політики національної безпеки та механізми її впровадження	15	2	2		11 / 15
7.	Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки	15	1	1		13 / 15
8.	Стратегії національної безпеки України	15	2	2 / 2		11 / 13
Усього годин		120	15/8	15/4		90 / 102

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика практичних занять

№ з/п	Тема заняття
1.	Основні підходи до розуміння та доктрини забезпечення національної та державної безпеки
2.	Система забезпечення державної та національної безпеки: структура, функції, завдання
3.	Напрями забезпечення державної та національної безпеки
4.	Роль держави у забезпеченні безпеки: економічний, соціальний, політичний, військовий аспекти
5.	Сучасна політика в сфері державної та національної безпеки
6.	Інститути та механізми реалізації політики державної та національної безпеки
7.	Способи стратегічного управління безпекою
8.	Аналіз переваг та недоліків стратегій національної безпеки України

3.3. Перелік індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1.	Змістовий модуль 1 Загальні засади державної та національної безпеки	Аналітичне завдання на тему «Оцінка підходів до забезпечення національної та державної безпеки у сучасному світі»
2.	Змістовий модуль 2 Механізми реалізації політики державної та національної безпеки	Аналітичне завдання на тему «Оцінка ризиків та переваг національних безпекових стратегій»

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Індивідуальне завдання №1	20	Студент самостійно і без порушень вимог академічної доброчесності визначив підходи до забезпечення національної та державної безпеки з урахуванням умов сучасного світу та описав фактори, які актуалізують певний підхід, довів, що він розуміє відмінності та передумови виникнення окремих підходів та здатний оцінити релевантність їх поточної ситуації в Україні
2.	Модульна контрольна робота №1	30	Студент виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1
3.	Індивідуальне завдання №2	20	Студент самостійно і без порушень вимог академічної доброчесності виклав зміст певної стратегії національної або державної безпеки, оцінив повноту урахування чинників, які лежать в основі такої стратегії, дав оцінку щодо дієвості стратегії або її окремих заходів у досягненні цілей національної та державної безпеки
4.	Модульна контрольна робота №2	30	Студент виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент виконав тестові навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.2. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально в системі Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий екзамен (залік)	60	Студент виконав тестові навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.3. Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання і розуміння сутності, особливостей та завдань теоретичного опанування основ державної та національної безпеки; • студент здатний 	75-89% - студент припускається суттєвих помилок у описі історичного розвитку доктрин безпеки та їх сучасного розмаїття теоретичних моделей, недостатньо повно визначає структурні елементи системи забезпечення національної та державної безпеки, припускається несуттєвих фактичних помилок при аналізі ситуацій, пов'язаних із забезпеченням безпеки і формуванні стратегій з підвищення рівня безпеки
	60-74% - студент некоректно формулює зміст безпекових доктрин, описує систему безпеки, із ускладненнями ідентифікує основні

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
<p>продемонструвати знання і розуміння змісту, класифікувати види та ідентифікувати особливості підходів до забезпечення національної та державної безпеки;</p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний розуміти сутність та механізми реалізації стратегій національної безпеки за окремими напрямками 	<p>програмні документи із забезпечення національної безпеки в Україні; припускається істотних фактичних помилок при аналізі ситуацій, пов'язаних із забезпеченням безпеки і формуванні стратегій з підвищення рівня безпеки</p> <p>менше 60% - студент не може обґрунтувати свою позицію посиленням на конкретне джерело інформації, не здатний ідентифікувати загрози національній та державній безпеці України, не може ідентифікувати основні програмні документи із національної безпеки в Україні</p>
<p>Афективні:</p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики 	<p>75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні фахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p> <p>60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p> <p>менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, до консультування з проблемних питань виконання індивідуальних завдань, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу або державноуправлінської діяльності</p>
<p>Психомоторні:</p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний самостійно аналізувати і оцінювати теоретичні підходи та нормативні вимоги; студент здатний слідувати прийнятим методичним підходам до розрахунку рівня безпеки в окремих сферах; контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та коригувати ці зусилля; самостійно здійснювати пошук, систематизацію, викладення літературного матеріалу та нормативно-правових джерел 	<p>75-89% - студент припускається певних помилок у стандартних методичних підходах та відчуває ускладнення при їх модифікації за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації; викликає ускладнення самостійний підбір регулятивних та довідкових матеріалів</p> <p>60-74% - студент відчуває ускладнення при модифікації стандартних методичних підходів за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації, викликає ускладнення участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки</p> <p>менше 60% - студент нездатний самостійно здійснювати пошук та опрацювання необхідного матеріалу, проявляє ознаки академічної недобросовістності при підготовці індивідуальних завдань та виконанні контрольних робіт, не сформовані навички самооцінки результатів навчання і відсутні навички міжособистісної комунікації з прийняття допомоги з виправлення ситуації</p>

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на практичних та лекційних заняттях	<ul style="list-style-type: none"> фронтальне опитування за тематикою дисципліни; оцінювання аргументованості звіту про розбір ситуаційних завдань; оцінювання активності участі у дискусіях; виступи з презентаціями та у якості опонентів; експрес-тестування на лекційних заняттях
2.	Індивідуальні завдання	<ul style="list-style-type: none"> письмовий звіт про виконання індивідуального завдання; оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	<ul style="list-style-type: none"> стандартизовані тести; ситуаційні завдання
Підсумковий контроль		<ul style="list-style-type: none"> стандартизовані тести; ситуаційні завдання

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підруч. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2015. 620 с.
2. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці К. : НІСД, 2016. 528 с.
3. Ситник Г.П. Державне управління в сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): підручник. К.: НАДУ, 2012. 544 с.

Допоміжна література

4. Національна безпека України. К.: Стилос, 2004. 302 с.
5. Правові засади інформаційної безпеки України: монографія / за ред. П.Д. Біленчука. Харків, 2018. 289 с.
6. Соціальна безпека: державне регулювання та організаційно-економічне забезпечення: монографія / О.Г. Сидорчук. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 492 с.
7. Шляхи удосконалення системи державного управління забезпеченням національної безпеки України: навчальний посібник / за заг.ред. Г.П. Ситник. К.: НАДУ, 2012. 44 с.
8. Шевчук С. В., Мискін Ю. І. Митна політика як важлива складова забезпечення митних інтересів держави. *Формування ринк. відносин в Україні : зб. наук. пр.* 2018. № 7/8. С. 45-51.
9. Клунко Н. Концептуальні питання визначення економічної безпеки на мікро-, мезо- та макрорівнях. *Наук. вісн. Одес. нац. екон. ун-т.* 2018. № 3. С. 93-114.
10. Грищук Р., Молодецька-Гринчук К. Методологія побудови системи забезпечення інформаційної безпеки держави у соціальних Інтернет-сервісах. *Захист інформації.* 2017. 19, № 4. С. 254-262.
11. Ткачова Н. М., Мартянова Р. А. Засади механізмів взаємодії органів державної влади щодо протидії нелегальній міграції як потенційній загрозі національній безпеці. *Держава та регіони. Сер. Держ. упр.* 2018. № 2. С. 136-141.
12. Савченко В. Ф., Стойка В. О., Стойка С. О. Теоретичні і практичні складові економічної безпеки в Україні. *Наук. вісн. Полісся.* 2018. 2 (ч. 1). С. 16-21.
13. Вовченко О. В. Державна політика України в інноваційній сфері: основа гарантування національної безпеки. *Наука та наукознавство.* 2018. № 3. С. 25-35.
14. Машков О. А., Мамчур Ю. В. Загроза національній безпеці: екологічний тероризм, як сучасний виклик суспільству. *Наук. часоп. Акад. нац. безпеки.* 2018. № 1. С. 8-21.
15. Орел М. Г. Політична безпека як складова національної безпеки: теоретичний аспект. *Наук. часоп. Акад. нац. безпеки.* 2018. № 1. С. 22-

16. Лобко М. М., Саганюк Ф. В., Устименко О. В. Територіальна оборона як резерв посилення спроможності сил оборони. *Наук. часоп. Акад. нац. безпеки*. 2018. № 1. С. 49-69.
17. Житник О. М. Еволюція європейської оборони: тенденції об'єднання європейських армій. *Наук. часоп. Акад. нац. безпеки*. 2018. № 1. С. 80-94.
18. Левченко О. М., Ткачук О. В., Царенко І. О. Соціально-економічні передумови забезпечення національної безпеки в умовах глобалізації. *Економіка і регіон*. 2018. № 1. С. 37-46.
19. Antonov A., Bzot V., Kuzhel I. Is it possible to deter an opponent who uses "hybrid tactics"? = Чи можна стримувати суперника, який використовує "гібридну тактику"? *Наука і техніка Повітр. сил Збройн. сил України*. 2017. № 4. С. 84-90.
20. Pievtsov H., Feklistov A. The analysis of terrorist attacks in Ukraine based on open-source data set = Аналіз терористичних атак в Україні на основі відкритих даних. *Наука і техніка Повітр. сил Збройн. сил України*. 2017. № 4. С. 91-95.
21. Рудніченко Є. М., Гавловська Н. І., Гавловська В. І., Рудніченко Є. М. і Глобалізація, імпортозаміщення та економічна безпека держави: взаємовплив і взаємозалежність. *Бізнес Інформ*. 2018. № 4. С. 26-32.
22. Іванова Н. С. Емпіричне дослідження економічної безпеки регіонів в аспекті забезпечення безпеки національної економіки. *Проблеми економіки*. 2018. № 2. С. 58-65.
23. Пушак Я. Я., Дума О. І. Роль трансферу технологій у забезпеченні економічної безпеки України. *Екон. вісн. Донбасу*. 2018. № 2. С. 140-145.
24. Слободян Б. Я. Світоглядно-ідейна матриця американського консерватизму. *Держава та регіони. Сер. Держ. упр.* 2018. Вип. 1. С. 19-24.
25. Орел М. Г. Розроблення стратегії забезпечення політичної безпеки: теоретичний аспект. *Держава та регіони. Сер. Держ. упр.* 2017. Вип. 4. С. 61-66.
26. Омаров А. Е. Інноваційні стратегії в формуванні та реалізації національної політики екологічної безпеки. *Держава та регіони. Сер. Держ. упр.* 2017. Вип. 4. С. 146-151.
27. Губарева І. О. Моніторинг реалізації державного регулювання економічної безпеки країни. *Проблеми економіки*. 2018. № 1. С. 55-61
28. Кланца А. І. Демографічні моделі збереження громадського здоров'я та їх вплив на національну безпеку держави. *Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Сер. Держ. упр.* 2018. № 2. С. 53-59
29. Варналій З. С., Данюк І. О. Бюджетна безпека як складова фінансової безпеки України. *Економіка і регіон*. 2017. № 6. С. 5-11
30. Онищенко С. В., Іванюк Б. М., Голозубова Д. В. Вимірювання та оцінювання рівня корумпованості держави в сучасних умовах.

Економіка і регіон. 2017. № 6. С. 17-27.

31. Калашник Н. С. Взаємодія інституцій держави та громадянського суспільства в реалізації політики внутрішньої національної безпеки (приклад Данії). *Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Сер. Держ. упр.* 2018. № 1. С. 75-80.
32. Піхоцький А. В. Оцінка рівня фінансової безпеки України. *Бізнес Інформ*. 2018. № 3. С. 276-280.
33. Вербицька Х. І. Світова глобалізація та медіа: синхронізація в національному вимірі. *Держава та регіони. Сер. Соц. комунікації*. 2017. Вип. 4. С. 18-23.
34. Гиріна Т. С. Комплексний розвиток аудіовізуального контенту в умовах забезпечення інформаційної безпеки держави. *Держава та регіони. Сер. Соц. комунікації*. 2017. Вип. 4. С. 87-91
35. Рошук М. В. Розвиток електронного урядування в Україні: правовий аспект забезпечення безпеки інформації. *Безпека інформації*. 2018. 24, № 1. С. 17-22.

Web-ресурси

36. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
37. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua/>
38. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>